

PROGRAMUL NAȚIONAL *LECTURACENTRAL*, EDIȚIA a IV-a, 2021: EVENIMENT AL ANULUI BIBLIOTECONOMIC

Ecaterina DMITRIC,
Biblioteca Națională a
Republicii Moldova

Rezumat: *Articolul este axat pe activitățile și componentele Programului Național Lectura-Central, ediția a IV-a, 2021. Programul este orientat de a forma membri activi și participativi ai comunităților prin dezvoltarea competențelor de cultura informației, lectură și gândire critică prin eforturi comune ale bibliotecilor, scriitorilor, pedagogilor și altor factori interesați.*

Cuvinte-cheie: *Programul Național LecturaCentral, cultura lecturii, impact.*

Abstract: *The article focuses on activities and components of the LecturaCentral National Program, its 4th edition in the year 2021. The program aims to develop active and participatory members of communities by advancement of information culture, reading and critical thinking skills, by way of collective efforts of librarians, writers, teachers and other stakeholders.*

Keywords: *LecturaCentral National Program, reading culture, impact.*

Programul Național *LecturaCentral* (PNLC) este organizat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Comisia Națională a Republicii Moldova pentru UNESCO, Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM), în parteneriat cu Liga Bibliotecarilor din Republica Moldova „Alexe Rău”, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Autoritățile Publice Locale (APL), Direcțiile/Secțiunile de Cultură municipale, orașenești, raionale, Centrele Biblioteconomice Departamentale, Centrele Biblioteconomice Teritoriale, Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, Uniunea Scriitorilor din Moldova, Institutul de Filologie „B.P.Hasdeu”, Uniunea Editorilor din Republica Moldova, Uniunea Internațională a Oamenilor de Creație.

După patru ediții ale programului, se poate afirma că PNLC s-a poziționat în centrul activităților de promovare a lectu-

rii, acoperind parțial lacunele provocate de lipsa unei strategii naționale de promovare a lecturii.

Genericul ediției a IV-a a Programului Național *LecturaCentral-2021* a fost: „Promovarea lecturii ca bază pentru dezvoltarea multilaterală”, urmărind scopul de a forma membri activi și participativi ai comunităților prin dezvoltarea competențelor de cultura informației, lectură și gândire critică. Programul este orientat pentru amplificarea rolului bibliotecilor în educația pentru lectură, ca sistem cultural și intelectual multiaspectual, prin organizarea unor activități complexe off/online care vizează aspecte legate de abordarea lecturii ca bază pentru dezvoltarea multilaterală, în condițiile dezvoltării moderne a tehnologiilor de cunoaștere și comunicare.

Obiectivele Programului Național *LecturaCentral*, ediția a IV-a, 2021 au fost axate pe subiecte stringente și importante ale activității bibliotecilor:

- Diversificarea ofertelor digitale și de comunicare online a bibliotecilor, prin promovarea lecturii și a instruirii pe parcursul vieții, ca cerințe esențiale pentru o participare activă în viața socială, prin accesul la informație în orice format;

- Crearea unei practici online de promovare a lecturii ca bază pentru cunoaștere: inițierea unui ciclu de lecții publice online realizate de specialiști în diverse domenii ale științei;

- Dezvoltarea comunităților aflate în aria lor de servire prin promovarea științei participative în cadrul bibliotecilor;

- Creșterea ratei de atragere a populației în procesul de lectură off/online, de dezvoltare a competențelor și abilităților digitale prin intermediul bibliotecii;

- Promovarea patrimoniului scris, a valorilor documentare naționale prin intermediul utilizării tehnologiilor moderne de comunicare;

- Incluziunea socială și lectura în familie pentru persoanele dezavantajate (fizic și social).

Programul a avut o componentă educațională vizibilă. Astfel, activitățile educaționale organizate de către Centrul de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul BNRM au fost orientate spre dezvoltarea competențelor de lectură, crearea ser-

viciilor de bibliotecă bazate pe tehnologii privind promovarea lecturii:

- „Bibliotecarul – formator al competențelor de lectură critică”, training profesional, 3 martie 2021;

- „Lecturi profesionale: conținuturi în Acces Deschis”, training profesional, 5 mai 2021;

- „Elaborare de BookTrailer”, atelier profesional, 9 iunie 2021;

- „Lecturi comunitare fundamentate pe tehnologii informaționale și de comunicare”, training profesional, 8 septembrie 2021.

Componenta metodologică a programului a inclus:

- Elaborarea suportului metodologic în sprijinul realizării Programului Național *LecturaCentral*, ediția a IV-a, 2021: „Dezvoltarea competențelor din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții: rolul și locul lecturii” [online].

Disponibil: <http://moldlis.bnrm.md/bitstream/handle/123456789/1388/Dezvoltarea%20competentelor.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

- Organizarea conferințelor zonale re-partizate în patru zone atât în vederea sprijinirii bibliotecilor în implementarea PNLC, ediția a IV-a, cât și în ajutorul implementării priorităților profesionale stabilite pentru anul 2021, prin cunoașterea experiențelor reprezentative. Conferințele zonale cu genericul „Biblioteca în era post-Covid: digitalizare, disponibilitate, dezvoltare” au fost organizate online.

CAMPANII, ACTIVITĂȚI, CONFERINȚE

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

COMISIA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA PENTRU UNESCO

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

LIGA BIBLIOTECARILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA „ALEXE RĂU”

Programul Național LecturaCentral

25 scriitori cercetători

25 întâlniri

25.000 impact

@pnlc.bnrm

facebook group: LecturaCentral

www.bnrm.md

LIVE STREAMING

FEBRUARIE • DECEMBRIE
4
Ediția a IV-a
2021

Rezultatele finale privind implementarea Programului Național *LecturaCentral*, ediția a IV-a, 2021, scot în relief aria de satisfacere atât a utilizatorilor, cât și a non-utilizatorilor. Stimularea cererii de lectură și creșterea numărului de utilizatori; cunoașterea de către utilizatori atât a importanței serviciilor bibliotecii, cât și a implicării scriitorilor, cercetătorilor și altor personalități – creatori de produse științifice; facilitarea accesului și diversificarea serviciilor oferite de către bibliotecii; creșterea capacității instituționale de a soluționa problemele comunitare prin intermediul parteneriatelor, colaborărilor cu structurile similare.

În cadrul PNLC a fost organizată Campania națională *25 scriitori și cercetători/25 întâlniri/25000 impact*, cu 35 de activități: dintre care 19 evenimente live (aplicația Zoom cu transmisie directă pe Facebook/YouTube); 8 activități organizate prin intermediul aplicației Zoom, fără transmisie directă, și 8 activități față în față. În această ordine de idei, la evenimentele live, la etapa actuală, sunt înregistrate 68284 impact; 22669 de vizualizări și 5979 de interacțiuni. La activitățile organizate online doar prin intermediul aplicației Zoom au participat 890 de persoane și la activitățile organizate față în față au participat 793 de persoane.

Atât personalitățile din domeniul culturii, cât și din domeniile adiacente, care au fost implicate în Campania *25 scriitori și cercetători/25 întâlniri/25000 impact*, pot fi vizualizate în imaginea compilată.

Pentru prima oară de la inițiere, în activitățile ediției a patra a Programului Național *LecturaCentral-2021* au fost implicate Ambasadele Republicii Moldova din Franța și SUA.

Varianta video a evenimentelor poate fi urmărită la următorul link: <https://www.facebook.com/pnlc.bnrm/videos/4455960017866471>.

Campania Națională „Septembrie, nicio zi fără lectură” a inclus activități și servicii privind promovarea cărții și lecturii implementate în Bibliotecile Publice Teritoriale din Republica Moldova, reflectate prin datele statistice care pot fi vizualizate prin accesarea blogului *LecturaCentral*: <https://lecturacentral.wordpress.com/2021/12/27/date-statistice-privind-implicarea-bpt-in-campania-septembrie-nici-o-zi-fara-lectura/>.

Un element esențial al Programului Național *LecturaCentral* este Conferința Internațională „Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”, ediția a III-a, organizată la 30 septembrie 2021. Evenimentul poate fi vizualizat la următorul link: <https://www.youtube.com/watch?v=arweyJ6m-Q>. Comunicatul final pe marginea lucrării Conferinței Internaționale „Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”, ediția a III-a, 2021 poate fi vizualizat la următorul link: <http://moldlis.bnrm.md/handle/123456789/1424?fbclid=IwAR1Xg2EiJ7aGlswzJm-vA5XC2ivgaVbbsloyeEF9o4ZVXLfYpZKzcKcoMDY>.

Studii și cercetări privind fenomenul lecturii

▪ Organizarea sondajului de opinie „Topul celor mai citite 10 cărți editate în anul 2020”, scopul căruia a fost clasamentul celor mai citite cărți în Republica Moldova, dar și promovarea autorilor autohtoni, noutăților editoriale, reprezintă un reper pentru bibliotecile din republică în completarea colecțiilor de carte. Studiul realizat poate fi vizualizat la următorul link: http://moldlis.bnrm.md/handle/123456789/1403?fbclid=IwAR1w_mr2GfSnJda0Bdsrkz5NdBacakK2yMoT3-S2-5zsOY2dfBK0PAjseak.

▪ Realizarea studiului sociologic „Lectura în comparație intergenerațională” în colaborare cu bibliotecile publice teritoriale municipale/raionale/orășenești din Republica Moldova. Metodologia de cercetare s-a bazat pe analiza calitativă și cantitativă. Impactul studiului reflectă influența familiei, școlii, bibliotecii și societății asupra formării culturii lecturii și a preferințelor de lectură pe parcursul a trei generații. Grupul-țintă a fost reprezentat de respondenții generațiilor de bunici, părinți, copii conform eșantionării.

Inițiativa de lectură „Citește-mi, tată, o poveste”

Lansarea Programului special de activități reunite în inițiativa de lectură – „Citește-mi, tată, o poveste” din cadrul „Proiectului cultural Programul Național *LecturaCentrală*, ediția a IV-a, 2021” a in-

clus un șir de activități în colaborare cu Penitenciarul nr. 3, or. Leova și Penitenciarul nr. 17 din orașul Rezina în parteneriat cu Biblioteca Publică Raională „Mihai Eminescu”, Rezina. Această iniți-

ativă a sporit continuitatea educației parentale și a responsabilității civice față de membrii familiei, care este foarte necesară copiilor din familii dezavantajate, și deter-

minat conștientizarea misiunii cărții și a lecturii de a influența cititorul în diverse situații de criză, influențând și comportamentul său.

Festivitatea de totalizare a rezultatelor Programului Național *LecturaCentral*, ediția a IV-a, 2021

Acest eveniment a făcut o trecere în revistă atât a activităților relevante organizate, dar și a rezultatelor concursurilor naționale din cadrul Programului Național *LecturaCentral*, cât și a laureaților „Topului celor mai citite 10 cărți, editate în 2020”.

Prima parte a evenimentului a avut loc online prin intermediul aplicației Zoom și prin transmisie directă pe canalul de YouTube

al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova (link-ul poate fi accesat la: <https://www.youtube.com/watch?v=hPLIK4IMtT0>). Rezultatele Concursurilor naționale din cadrul programului sunt reflectate în procesul-verbal al ședinței juriului PNLC, care poate fi accesat la următorul link: <http://bnrm.md/files/accesDedicat/LecturaCentral/Proces-verbal,%20PNLC,%202021.pdf>

Cea de-a doua parte a inclus Gala Laureatilor „Topului celor mai citite 10 cărți editate în 2020”, care a avut loc în incinta Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, blocul II, et. II, bir. 19 (str. 31 August 1989, nr. 78).

La Festivitatea de totalizare a Programului Național *LecturaCentral*, ediția a IV-a, au fost conectate prin intermediul aplicației Zoom – 55 de persoane, iar pe canalul de YouTube, (la ziua de 22.12.2021) au fost înregistrate 242 de vizualizări. La a cea de-a doua parte a evenimentului au participat 60 de persoane (utilizatori ai bibliotecii, scriitori, bibliotecari și alți reprezentanți din domeniu).

Vizibilitatea Programului Național *LecturaCentral* în mediul online.

Acces pe site-ul Bibliotecii Naționale a

Republicii Moldova: <http://www.bnrm.md/index.php/profesional/lecturacentral>.

Blogul Programului: www.lecturacentral.wordpress.com.

Pagina oficială pe Facebook: <https://www.facebook.com/pnlc.bnrm/>.

Numărul total de urmăritori ai paginii – 1997 de persoane.

Rezultatele statistice din perioada octombrie-decembrie 2021 înregistrează 821 de vizualizări; 17351 impact, 3276 de interacțiuni, 6083 de vizionări video.

Grupul public pe Facebook *LecturaCentral* (<https://www.facebook.com/groups/205286133498142>) înregistrează 3500 de membri. În medie per/lună sunt publicate peste 2300 de postări, 370 de comentarii, peste 12000 de reacții.

Concluzii

Programul Național *LecturaCentral* - 2021 a promovat educația prin lectură, prin care informația reprezintă un element esențial care stă la baza existenței societății. Atât programele de lectură diversificate, implementate în bibliotecile din Sistemul Național, dar și Campania *25 scriitori și cercetători/25 întâlniri/25000 impact* – organizate online și offline – au sporit capacitatea de comunicare a membrilor comunității prin promovarea lecturii și a instruirii pe tot parcursul vieții, ca cerințe esențiale pentru o participare activă la viața socială, prin accesul la cunoștințe și informație în orice format.

Atât participanții, cât și personalul de specialitate din biblioteci au acumulat cunoștințe și experiențe noi. PNLC a sporit încrederea membrilor comunităților în capacitatea bibliotecilor de a satisface cerințele lor de lectură și de dezvoltare personală. PNLC a contribuit la crearea și dezvoltarea imaginii pozitive a bibliotecilor; promovarea resurselor/serviciilor/produselor bibliotecii: colecții, servicii, activități de agrement; contribuirea/participarea (prin lectură) la procesul de educație a membrilor comunităților pentru învățarea responsabilităților civice, valorilor și principiilor democratice, supremația valorilor etice și morale.